СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 157. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 9 липня 1930. VOL. XXXVIII. No. 157. Jersey City, N. J., Wednesday, July 9, 1930. THREE CENTS.

СЕНАТОВЕ ЗАСІДАННЯ ОТВОРЕНЕ

ГУВЕР ПОЧИНАЄ БОРОТЬБУ ЗА ДОГОВІР.

ВАШИНҐТОН. — Проти заповіди противників договору про морські зоруження, для ухвалення котрого скликано надзвичайну сесію сенату американського конґресу, засідання отворено. На вступному засіданню було 58 сенаторів, отже було відповідне кворум.

По прочитанню лісти сенаторів сенат приступив до відчитання письма президента Гувера до сенату в справі договору. Президент представляє в ньому, що договір годиться з інтересом Злучених Держав. Він не є, що правда, таким, яким його бажав собі бачити президент та Мек Донелд, але є найкращим, як його можна було добути при теперішних умовах. Через те сенатори мусять памятати, що мають до вибору не між цим договором, а якимсь другим, кращим, але між цим договором і ніяким договором. Договір теж, Гувер признає, не вдоволить скрайних людей, які думають, що ціль Америки збройтися, як можна найкраще. Президент не думає, що це є ціль уряду. Уряд повинен дивитися, щоби на війну не видати більше гроша, як потреба. Президент Гувер думає, що оборона краю, означена в договорі, вповні вистарчає для оборони границь. Америка мусить стреміти до дальшого постепенного обмеження зоружень, а теперішній договір є красним початком. Президент радить сенатови приняти договір.

Зараз по відчитанню президентового листа опозиція почала свою боротьбу проти договору, коли сенатор Меккелар подав внесок, щоб уряд предложив сенатови всякі тайні документи, які він має про лондонський договір.

СУДДЯ ОБЖАЛОВАНИЙ ЗА ОБМАН.

МАВ СТОЯТИ НА ЧОЛІ ОБМАНЧОГО ЗАГОВОРУ.

НЮ ЙОРК. — Велика лава присяжних федерального суду постановила поставити перед суд міського суддю Джорджа Ф. Евалда за обманювання людей при помочи почти.

З суддею обжаловано пятеро осіб. Суддя мав стояти на чолі заговору цих осіб, натягати при помочи фалшивого мідяного підприємства. Прокураторія каже, що вони мали продавати шери в підприємстві, яке представляло себе за обіцююче надзвичайні приходи, а яке не мало нічого більше крім „діри в землі".

Прокураторія мала між иншим дістати в свої руки ріжні документи, які доказують, що суддя Евалд мав уживати свого судейського становища для сповнювання всяких приватних послуг своїм політичним приятелям. Між людьми, котрі мали просити його протекції, має бути навіть мейор міста Ню Йорку, Вокер. Вокер каже, що він Евалда нічого ніколи не просив.

ЗНОВУ СКРІПЛЯЮТЬ ПРОГИБІЦІЙНУ СЛУЖБУ.

ВАШИНҐТОН. — Дня 30. та 31. липня має відбутися тут зїзд прогибіційних адміністраторів. Скликує його Еймос Вудкак, новий директор прогибіції, щоби почати нову кампанію для переведення в життя прогибіційного закона.

Вудкак думає, що він потрафить перевести прогибіцію кампанією „постійного натиску", яка мала би за ціль редукувати доставу незаконного алькоголю та підривати діяльність бутлеґерів по всьому краю.

НЕ ВИПУСКАЮТЬ МУНІЯ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Ґубернатор Каліфорнії Янґ заявив устами свого секретаря, що він постановив відкинути просьбу помилувати Томаса Мунія, відомого робітничого провідника, якого засуджено за вибух бомби підчас паради в День Воєнного Приготовання в Сан Франціско в 1916. році.

Ґубернатор каже, що він робив так, як йому порадив стейтовий ґубернатор.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ УМОВ МАЙНЕРСЬКОЇ ПРАЦІ.

НЮ ЙОРК. — В Інституті Властителів Копалень відбувається конференція властителів копалень і представників майнерської юнії в справі умов праці в углевому промислі. На наради приїхав також Джан Луис, президент майнерської юнії.

Наради дебатують тепер над способом заведення одномірного часу праці в цілому вуглевому промислі. Властителі копалень добиваються зниження робітничої заплати, кажучи, що без того не можна поменшити коштів продукції та ціни вугля.

СМЕРТЬ 2 ДІТЕЙ В ОГНІ.

ДУЛЮТ (Минесота). — Марґарета й Френсиз Ґудгю, з котрих перша мала 7, друга 9 літ, забавляючись на ґанку дому в час неприсутности родичів сірниками, підпалили хату. Коли вогонь почався, діти вибігли з дому, а коли вогонь добре розгорівся, вони залякалися та побігли до хати.

Коли мати, котра недавно повдовіла, вернула домів, діти вже погоріли на вуголь. Мати на місці втратила притомність.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВЕЛИКИЙ СТРАЙК.

НЮ ЙОРК. — Юнія робітників діточої одежі заповідає великий страйк. Страйк мав початися ще минулого лютого, але його покищо заглаїли. Тепер він має початися на другий місяць. На страйк має вийти до 7,000 робітників і робітниць.

ПОЖАР ФІЛЬМОВОГО ДОМУ.

БАВНД БРУК (Ню Джерзі). — У фабриці фільмового підприємства Пате вибух пожар. Від сонця займилися фільми. Дім, у якому друкують фільми, був повний дівчат. На вістку про пожар у домі серед робітниць зчинилася поляка. Стали втікати, аж тут брама фабрики була замкнена. Треба було їх пересаджувати через пліт. Фільми згоріли. Полумінь доходила до 30 стіп висоти.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ КОНСУЛЬ ВІДКЛИКАНИЙ.

Варшавська „Ґазета Польська" повідомляє, що большевицька влада відкликала в Москву консуля СРСР у Львові, Лапчинського.

ПРАВОСЛАВНИЙ СОБОР.

В салі засідань Святого Синоду у Варшаві було перше спільне засідання представників уряду і вищої православно-церковної влади в справі підготовчої праці до скликання Православного Собору. В нараді взяли участь митр. Діонізій, арх. Олексій, директор департаменту віроісповідань ґраф. Потоцький, начальник східного відділу мін. зак. справ Т. Голуфко і начальник національного відділу мін. внутр. справ Суханек. З всего того виходить, що церковним Синодом буде кермувати польське правительство.

ПЕРЕДІСТОРИЧНИЙ ЦВИНТАР.

У містечку Сураж (пов. Білосток) підчас розкопування вулиці натрапили на сліди цвинтаря з невідомих часів. Між кістьми найшли останки глиняних посудин, ґранітні таблиці з виритими знаками, які годі відчитати. Місто Сураж має церковний літопис, одначе в ньому нема згадки, щоби в тому місці був цвинтар.

ПОЛЬСЬКА ОПІКА.

Повітовий Виділ в Жидачеві вислав до громадського уряду у Верині письмо такого змісту: „До громадського уряду в Вериню. У IX. відділі видатків належить скреслити кредит у сумі 15 золотих субвенції для Товариства „Сільський Господар", тому, що діяльність цього товариства не є узгіднена з програмою діяльности держави і не стоїть під контролею держави".

ПОДАТОК ВІД НІЧОГО.

У нас, буває, що хлоп платить ґрунтовий податок за ґрунт, який вода ще його батькови забрала. Дехто платив домовий податок за хату вже розібрану. В Італії письменник Л. Пірандельо вже [illegible] років платить податок за здохлого пса, бо не має посвідки, що його, раз оподаткований пес, здох.

БОЛОТНИЙ ВУЛЬКАН.

В Новій Зеляндії, коло Австралії, в долині Ваймата, віддалені 135 кільометрів від міста Напір, затрівожили людей голосні підземні громи. Земля розпалась і з ями вдарили вгору величезні стовпи кипучого болота. Опадаючи, болото покрило просторонь 8 кільометрів верствою 3 метри грубою. Вгадують, що глибоко в землі розігріта ропа витворила гази, котрі розперли землю і викинули болото.

СМЕРТНІ ПРИСУДИ В ДОНЕЦЬКІМ БАСЕЙНІ.

ТАСС повідомляє, що в місті Сталіні на Радянській Україні закінчили розглядати справу 36 працівників кооператив у Донецькому басейні, обвинувачених у надужиттях і розкрадуванні товарів. Чотирох головних обвинувачених, Альберта, Кузнецова, Терентіна та Козача, засудили на кару смерти, решту на довгореченцеву тюрму.

МОСКОВСЬКА ПРЕСА ПРО ПОДІЇ В РУМУНІЇ.

Критика совітської преси про політичні події в Румунії чим день то гостріща. З початку назвали часописи зворот в конституційнім питанню „французьким кроком". Офіційні „Ізвестія" твердять, що французькі імперіялісти поставили принца Кароля на румунський престол тому, що він обіцяв іти з цілою силою проти совітського зоюза в случаю, коли би Польща мусіла провадити війну з Росією.

НЕ ОДНОЮ МІРКОЮ МІРЯЮТЬ.

Один професор з Кіцманя (Буковина), що остав інвалідом, хотів отримати поле з аграрної реформи. Він бачив, що поле отримали офіцири, судді, учителі, урядники поліції і сиґуранци, яких у Кіцмані ніхто не знає, тож думав, що і йому щось дадуть. Тимчасово зложив він гроші на такси для ґеометрів та на инші видатки в сумі 14,000 левів. Але поля як не було, так не було. Він зробив скаргу до вносного уряду й отримав відповідь, що він не обробляє власноручно поля й тому не має права жадати й отримати поля. А зложених грошей нехай тепер жадає судово. Не зла відповідь.

ВІДГОМІН ЗАМАХУ В УЖГОРОДІ.

Пат повідомляє з Праги, що в звязку з револьверовим замахом на архидіякона Шабова нар.-соц. посли в інтерпеляції до уряду питаються, що він думає зробити, щоби в Закарпатті не ширилась ірредента, головнож, щоби в середних школах не могли поширюватися тенденції, які перед війною вдержувала штучно віденська влада, що у висліді могло би мати катастрофальні наслідки для Закарпаття.

АРЕШТУВАННЯ В БЕСАРАБІЇ

Румунська влада зліквідувала в Бесарабії шпіонську орґанізацію, що працювала для СРСР. Арештували більше ніж 100 людей та зліквідували шпіонські осередки в 16 селах і містах. Зліквідувати шпіонажу помогло арештування большевицького аґента, в якого найшли докладні пляни орґанізації та спис шпіонів.

УСУНЕННЯ КН. ҐОЛІЦИНА З БІБЛІОТЕКИ.

Підчас контролі бібліотек у Ленінґраді виявилося, що одним із робітників у місцевій центральній бібліотеці був князь Ґоліцин. Ревізійна комісія усунула негайно князя зі становища та відібрала йому право одержувати харчі, що прислугують урядовцям.

МОЖЕ ЦЕ ПОМОЖЕ.

Міжнародня жіноча ліга мира і свободи оголосила заклик, в якому взивається всі держави світа до цілковитого розоруження. Цей апель підписали Айнштайн, Томас Ман, Сельма Лягерлеф і инші.

ЖІНОЧІ УСПІХИ.

Лондонська поліція прийняла вісім жінок до відділу детективів. Вони будуть працювати головно для контролі торговлі живим товаром і проституції. Досі не було жінок у цьому відділі, хоч жінки-поліцаї є віддавна.

ФАЛЬШИВА АСЕНТИРУНКОВА КОМІСІЯ.

Купець Шор із Кіцманя (Буковина) вже старенький чоловік і хотів уратувати свого сина від війська. Удався він до якогось Равхверґера, який обіцяв йому звільнити сина з війська. Ціла справа буде коштувати 20,000 левів, але хвилево треба лише дати завдаток, а решту пізнїще. Шор передав ще потрібні документи й поїхав заспокоєний домів. По кількох днях звилася в його хаті „комісія" й предложила старому Шорови рахунок на 4,000 левів за подорожні видатки. Шор заплатив. Але за кілька днів приїхала ще раз ця комісія й оглянула старого Шора та заявила, що він мусить їхати до військового лікаря до Яс. Але на лічницю мусить він зложити 5,000 левів. І так вибралися всі автом до Яс. Протягом двох днів виманили дурисвіти від старого 7,500 левів й були би дальше дурили його, колиб він був не втік до Кіцманя. Та шофер, якого спекулянти опустили і не заплатили, повідомив поліцію. Вона ствердила, що в склад „комісії" входили окрім Равхверґера ще якийсь Ґефнер, Прокоповіч і Рабіновіч. Усіх арештували.

ПАПА ВИТАЄ КОРОЛЯ РУМУНІЇ КАРЛА II.

Міністерство внутрішних справ повідомляє: Й. В. Король приняв на приватній авдієнції його Ексц. Анже Марія Долчі, апостольського нунція, котрий передав Й. В. слідуючу телеґраму, одержану з Ватикану: „Вашу Ексцеленцію уповажнюється зажадати авдієнції, щоби подякувати за повідомлення про щасливу подію вступлення на трон Румунії Короля I. і висказати вираз живої радости Святого Отця, як також його вітцівські побажання для процвітання румунської нації".

ВІДМОЛОДЖЕННЯ БЕЗ ОПЕРАЦІЇ.

Один німецький лікар найшов средство для відмолодження, не потребуючи операції. Це средство, назване Віт-Гормон, зроблене з екстрактів мінеральних елементів і вітамінів. Перші спроби показали велику лічничу силу цього средства при недугах серця старих людей, при орґанічних недомаганнях полових орґанів, при неврастенії і взагалі при старости орґанізму. „Віт-Гормон" збільшує вагу, бодрість і життєву радість.

ІНСПЕКЦІЙНА ПОДОРОЖ ПЕТРОВСЬКОГО ПО УКРАЇНІ.

„Комуніст" повідомляє, що голова ВЦК-ту Рад. України, Петровський, закінчив інспекційну подорож по Правобережній Україні. Підчас дефіляди в присутности Петровського в Славуті, недалеко польського кордону, командант червоних козаків у промові зазначив, що коли якась капіталістична держава відважиться на війну проти СРСР, тоді червоні козаки докажуть, що мають гострі шаблі. У відповідь на цю промову Петровський підкреслив, що імперіялісти поломлять собі зуби та дістануть кроваву відправу від могутньої большевицької армії. Петровський взивав червоних козаків, щоби пильнували безпеки кордонів.

ПОМЕР КОНАН ДОЙЛ

ЗНАМЕНИТИЙ АНҐЛІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК УМЕР НА 71 РОЦІ ЖИТТЯ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Після двомісячної хвороби на серце помер знаменитий письменник Конан Дойл, який прославив на ввесь світ своє імя детективними оповіданнями про пригоди Шерлока Голмса. Позатим він лишив ще кілька цікавих і артистично написаних оповідань.

Останніми роками Конан Дойл захопився був спірітуалізмом і написав кілька праць на цю тему, доказуючи, що жива людина може скомунікуватися з духами. По своїй освіті він був лікарем і довший час практикував у сьому фаху. Захорів він кілька місяців тому, коли їздив по Скандинавії зі своїми лекціями по спірітуалізму.

ВІДПОВІДЬ ІТАЛІЇ НА НОТУ БРІЯНА.

РИМ (Італія). — В пресі оголошено відповідь міністра справ закордонних Ґрандія на предложення Бріяна в справі створення федерації европейських держав. Ґранді заявив, що раніше, ніж говорити про утворення европейської федерації, треба розвязати справу загального обеззброєння держав.

Далі він звертає увагу, що в тій федерації мають бути катеґорично забезпечені суверенні права всім державам і навіть малим народам. Першою умовою цього має бути відмова держав переможців від своїх привілеїв, як випливають з їх перемоги. До федерації европейських держав має бути закликана Росія та Туреччина, чого нема в проєкті Бріяна.

СТАЛІН ЗАМІСЦЬ РИКОВА.

МОСКВА (СССР). — Перемога Сталіна на останньому партійному зїзді та приняття його зїздом як заступника Леніна в партії відкриває для Сталіна нові перспективи. Разом з тим відошення зїзду до Рикова, який номінально займає бувше становище Леніна голови ради народніх комісарів, найвизначніше офіційне становище в радянській системі, говорить за те, що настав час, коли Сталінови треба стати на місце Рикова.

Дотепер Сталін не має жадного офіційного становища в радянському уряді, а лише є на становищу ґенерального секретаря комуністичної партії. Тепер, коли в партії розгромлено праву й ліву опозицію, на це становище можна покликати когонебудь з найбільше заслужених партійних діячів, як наприклад: Каґановича, Молотова або Кірова.

АНТИКОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС (Фінляндія). — Після демонстраційного протикомуністичного віча в столиці Фінляндії, в якому взяло участь 14,000 селян, котрі прибули з сіл, лідер антикомуністичного руху заявив, що вони припинять свої виступи проти комуністів лише тоді, коли правительство й парлямент ухвалять відповідні закони по боротьбі з комунізмом. Новий премієр-міністер наказав арештувати всіх 23 послів сойму, членів комуністичної партії.

ПОЛІТИЧНЕ НАПРУЖЕННЯ В ІНДІЇ.

БОМБЕЙ (Індія). — Індуські націоналісти стримали свої активні виступи, чекаючи висліду нарад індійського парляменту, який тепер розпочав свою чергову сесію. Вони чекають заяви віце-короля Індії, лорда Ірвіна, та опублікування повного тексту другого тому праць комісії Саймона в справі поширення самоврядовання Індії.

Останї репресії анґлійської влади проти індуських протестантів викликали дуже напружені відносини між Індусами та Британцями, що значно погіршило позицію Британії в Індії.

ТУРКИ ВБИВАЮТЬ КУРДСЬКИХ ВОЖДІВ.

ІСТАНБУЛ (Туреччина).—Турецькі війська цілковито замкнули границю між Туреччиною та Персією, залишивши лиш один головний шлях для комунікації між цими державами. Переслідування Курдів-повстанців Турками ведеться далі. В останніх боях з Курдами турецькі війська вбили пятьох курдських вождів.

На перській стороні границі збираються значні банди нових курдських повстанців, які стараються дістатись на турецьку територію для боротьби з Турками. Перське правительство зі своєї сторони пособляє в боротьбі Турків з Курдами.

Офіційні турецькі повідомлення говорять, що Турки далі звільняють свою територію від повстанських банд Курдів. Та докладніших відомостей про це нема.

ФРАНЦІЯ НА СТОРОНІ СЕПАРАТИСТІВ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Виявилося, що затримка в переговорах між Францією та Німеччиною в справі звільнення Сарського вугляного району від французької окупації сталася тому, що німецькі націоналісти зробили погром сепаратистам у рейнській области, яку тільки що звільнено зпід окупації антантських військ. Не протестуючи отверто проти цього, Франція стрималася в справі переговорів по звільненню Сарщини.

Деяка европейська преса в такому поступованню Франції вбачає „дивну приграву" до Бріянових пан-европейських плянів.

НЕ ПУСТИЛИ РАДЯНСЬКОГО ДЕРЕВА ДО АМЕРИКИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Анґлійське правительство заявило протест перед американським правительством через свого посла в Вашинґтоні зприводу того, що не дозволено анґлійському пароплавови вигрузити дерево, яке він привіз з радянської Росії. Американська влада зробила таке розпорядження на тій основі, що радянське дерево вона важає виробом засланців на каторжні лісні роботи, а вироби арештантів взагалі не допускаються до Америки.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи", Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗВІЛЬНЕНА НАДРЕНІЯ

Сталася подія, яка наповнила цілу Німеччину радістю, Французів непевністю, Польщу страхом, а Европу зацікавленням. Є нею евакуація Надренії з боку французьких окупантів. Згадуємо про ту важну міжнародну подію, бо вона цілком певно заважить тепер на подіях, які відобються і на нашій судьбі.

300 літ тревала боротьба між Німеччиною і Францією за надренські посілости. Остаточно стало на тім, що Альзація і Льотарингія таки повернули до Франції. Знову тепер Надренія вернула до Німеччини. По світовій війні намагалися французькі шовіністи на всякі способи задержати великі простори автохтонної німецької землі при Франції. Мілітаристи оправдували це військовими конечностями, а Поанкаре намагався підкупством і пропаґандою витворити серед Німців принаймні таку струю, яка заявилася би за Надренську републику й за відірвання від Німеччини. З того всього нічого не вийшло. Німецький нарід витерпів 12-літню французьку окупацію гідно. Хоч неволя виховала там тисячі угодовців, які накладали з ворогом, то загал населення держав себе дуже коректно. Кажуть, що не було ні одного знатнішого німецького роду, який приняв би у себе за той час окупації французького офіцира на гостину. Ніде не було видно німецької дівчини, яка ходила би на прохід з французьким офіциром чи сиділа в його товаристві в каварні, ресторані чи в театрі. Французькі урядові й шовіністичні махінації розбились о німецьку національну свідомість.

Надренія вернула назад до свого рідного пня. Франція переконалася, що даремні її зусилля й згодилася повернути Німеччині цей край ще перед часом скінчення окупаційного реченця. Кажуть, що в той спосіб зліквідовано вкінці німецько-французький спір на віки. Німеччина вже погодилася з тим, щоб Альзація і Льотарингія, яких більшість населення є французька, остали при Франції, а тільки домагається ще звороту Сарської Долини, яку вона цілком певно дістане. Розсудніші французькі голови, а між ними і Бріян, один з головних творців французько-німецького зближення, є певні, що між Німеччиною і Францією наступила нова ера мирного співжиття. І на таке дійсно заноситься. Це можна пізнати й з німецьких голосів. Зате всі признають, що висить над Европою нова хмара, яка залягла над німецько-польським кордоном. Одне є ясне тепер для всіх, що Німеччина на цей кордон ніколи не погодиться, та що тут мусить прийти до нового конфлікту між Німеччиною і Польщею, бо, як кажуть, у Польщі нема настільки політичного змислу, щоби вона згодилася добровільно на ревізію своїх границь.

Інж. Сціборський.

ДОКУМЕНТ ФАЛЬШУ.

I.

У недавньому часі група А. Левицького видала друковану декларацію — „Від Уряду Української Народньої Республіки", адресовану „до народу українського"...

Декларація починається описом того положення, в якому перебувають українські землі під большевицькою окупацією та тої руїни, яку витворює московський комунізм у всіх ділянках українського національного, економічного, культурного та релігійного життя під займанщиною. Далі слідує згадка про процес СВУ в Харкові, большевицькі спроби знищити провідну інтеліґенцію українську, про ту відпорність, яку виказують проти окупантів народні маси, стремлючи до відновлення державної незалежности й, нарешті, оптимістичне запевнення в тому, що „нарід цей чекає повороту леґального Уряду УНР"...

Декларація кінчається окресленням міжнародньо-політичних позицій Уряду УНР та засадничих точок його державницької та соціяльно-економічної програми, яка обіцює „принципи демократії, рівність всіх громадян перед законом, права меньшостей, тверду владу, відкинення диктатури — державної чи клясової — приватну земельну та промислову власність, вільну торгівлю, волю думки, віри, друку, зібрань, страйків, кореспонденції, помешкання" й т. д. і т. д. На останку слідує звернення до „українського народу, на Україні та в розсіянні сущого", обєднатися проти ворога-Москви й допомогти йому (себто урядові) звільнити Україну від окупантів, після чого він (тоб то також уряд!) передасть свої „повновласти" вільно-обраному народом парляментові Української Держави.

В цілому треба визнати, що декларація написана добре по формі та стилю. Видко, що над нею попрацювала вправлена рука, досвідченого „державного" бюрократа... Після зазнайомлення з нею в читача одразу повстає питання — „Пощо це?! Які причини привели до появи декларації на світ Божий?"... Адже „Уряд УНР" вже „благополучно" істнує на еміґрації 10 років, його політичні, державні та соціяльно-економічні позиції давно вже опубліковані, а те, що не опубліковано й віднесено до катеґорії „вищих державних таємниць", також уже давно обернулося в „секрет баби Палажки" (не дармаж кажуть — чутками земля повниться!)... „Зрештою й сама програма не уявляє з себе чогось ориґінального чи нового!... Оціж бо заялозені вигуки про „демократизм, права меньшостей, приватну власність, волю зборів, мешкань та страйків" тисячу разів можна знайти в потріпаних студентських підручниках про державне право, охорону праці, соціяльне забезпечення й в масових писаннях хоч би української публіцистики, не кажучи вже про те, що всі ці засади є „паперовим багажем" кождої сучасної конституції.

Очевиднож не бажанню групи А. Левицького ще раз довести „що дважди два є чотири" треба завдячувати появу цього „маніфесту"... Якіж причини його появи? Для встановлення їх не треба аж занадто довго ламати собі голови та блукати в здогадах! Основна мета декларації — це показати „на зло ворогам" єдність і однодумність цілого „уряду"...

Читачі знають про розвал УНР-ського центру з причин неладів між А. Левицьким, ґен. Сальським і т. д. „Урядове пресбюро" вже дало відповідне спростовання й запевнення, що в „уряді панує тиша, спокій та Божа благодать"... Мовляв — „всі ці чутки ширені большевиками, щоб руйнувати працю уряду"... А з того факту, що відомости про це знайшли собі приміщення і в протипольській пресі, най вже роблять собі висновки сами „вірнопіддані" (новий доказ, що протипольсько - національна преса працює в „чиїхсь інтересах")...

Те, що декларація має на меті ілюструвати повну „гармонію" в групі А. Левицького, свідчить і той факт, що підписана вона одночасно і А. Левицьким, і Прокоповичем і ґен. Сальським. Але меньше з тим! Не нашим завданням зараз займатися питанням, чи в дійсности стався розкол в групі А. Левицького. В даному разі наша увага звернена в бік самої декларації, її змісту й на те, що за ним ховається.

Зрештою й сама декларація — її, державницько-перспектива та соціяльно-економічна програма — спеціяльно не займає нашої уваги. Раз тому, що все це є досить підтоптаною „америкою", а по друге тому, що реалізація цих золотих „урядових" обіцянок про „демократичну рівність, про волю всіх і вся, про друк та пошту" перебуває ще за досить таки „високими ґорами" й ці всі „блага" група А. Левицького щойно думає давати. — Отже маємо час чекати!

Натомісць особливого інтересу варта та частина декларації, де А. Левицький окреслює свою міжнародньо-політичну й визвольну концепцію. Цю концепцію „уряд" вже не лише думає вести, але й веде, і йому єдиному маємо ми завдячувати те „блискуче" положення, в якому перебуває перед світом українська визвольна проблема. Бож, видко, не дарма, як каже декларація, „цілий світ дивується тій боротьбі, яку веде нарід український проти окупантів" — яка то обставина й дає „Урядові УНР силу й твердість провадити невтомну боротьбу за долю України".

Насамперед чуємося до обовязку сказати, що надзвичайно поганою прикметою для політика є його нахил після свого „а" одразу виносити перед світ і своє „б". Такий політик завше буде мати чимало неприємностей і клопоту та постійно попадатиме, як казали українізовані „малороси" в 1917 році, „в скрутнє та непевне становіско"... Але ще складнійшим і тяжчим є положення тих політиків, яким би й час вже остаточно окреслити своє „б", якіб і ради його висловити, та — не можуть! Їм затуляють рота або „міркування високої політики" або „дружні поради сприяючих чинників". Буквально — як кажуть — „і рад би душа в рай, та гріхи не пускають"... В таких випадках „політика затуленого рота" або прикидається дурненькою й все твердить своє „а, а, а" — ніби не розуміючи потреби в „б" — або береться трактувати дурнями оточення, серед якого провадить свою працю, запевняючи його, що „а" власне й є „б", або що ніякого „б" взагалі „нє било, нет і бить нє может".

Розглядаючи „поважність" і „великий державницький досвід" групи А. Левицького, тяжко собі уявити, щоб вона хотіла пошити саму себе в дурні. Значно зручнійшим і кориснішим пошити в цю „почесну" катеґорію громадський загал. Мовляв — „авось хахол, запоморочений гучними титулами, не розбере, що, як і до чого..."

Іншою обставиною, як тою, що група А. Левицького вперто хоче уявити собі громадську опінію глухою, сліпою, спантеличеною, безкритичною й просто дурною — не можна собі пояснити отсих найбільш цікавих уступів декларації:

„Всупереч ганебним наклепам ворога, Уряд Укр. Нар. Республіки непохитно стоїть на тих основах самостійної української державности, які встановлені були волею Твоєю, Народе Український. **Жадних договорів з чужоземними державами, які моглиб позбавити Україну самостійности та незалежности** Уряд Української Народньої Республіки **не заключав і ніколи не заключить** (курсив наш. М. С.) Єдиний договір, що було заключено р. 1920 з Польщею в найтяжчих умовах боротьби з большевиками, дав **визнання Польщею повної самостійности Української Республіки** й забезпечив невтручання якихбудь чужоземних чинників у внутрішнє життя незалежної Української „Держави"... А далі — „тому нікчемною брехнею являються закиди ворогів нашої святої справи, ніби національний Уряд України схилявся колинебудь до обмеження державної суверенности українського народа"...

Справді — що це?!... Чи безмежна глупота, чи злісне жонглювання словами, розраховане на безкритичність загалу — або авантурницьке, підле й дійсно ганебне глузування над найсвятішим проявом нашої визвольної боротьби, над її найбільшим придбанням — імя якого є **Акт Соборної Злуки Українських Земель**, акт, який прийняв справжній Уряд Український на Українській Землі й який обєднав в єдине суверенне ціле розпорошені землі українські.

Наведений уступ декларації не лишає по собі сумнівів. Хоч і замасковано під покришкою спекулятивної діалєктики, але група А. Левицького не лише не заміряє лишатися на заповітніх позиціях Соборности, на позиціях, що зістали освячені потоками густої, червоної, дорогоцінної крови тогож українського народу, до якого вона має лицемірну сміливість звертатися — але вона цілком іґнорує і відкидає фактичне, історичне і юридичне значіння Акту Соборного Обєднання Українських Земель.

Злослива рука автора декларації без вагання, з брутальним садизмом, вириває й кидає на смітник, під ноги ворогів, найкращу сторінку історії, вчорашний день нашої державницької традиції.

Інакше не можна пояснити собі цього уступу, який каже, що „Уряд УНР ніколи не заключав договорів, які обмежувалиб суверенність українського народу".

А Галичина, а Волинь, а Полісся, Холмщина, Підляшша, а сім міліонів під польською окупацією, а сотки тисяч квадратових кільометрів загарбаної при допомозі насильства й крови західньо - української землі, до якої договір 1920 року з Польщею виявив з боку Уряду УНР своє „десінтерессемент"?!

Чиж це не є ламання основ і територіяльне обмеження суверенности українського народу? Чиж самостійність цих земель не була основним виявом волі того українського народу, якого правним заступником вважає себе група А. Левицького аж по цей час? Тяжким гріхом перед історією є договір 1920 року! Його можна й треба критикувати, за нього мусить боліти кождий нерв, кожда частка духового ества Українця-патріота. Згадка про нього мусить бути згадкою того ганебного поличника, який одержала від ворога українська нація, думка про нього та його наслідки мусить викликати в кождого з нас почуття пімсти, реванжу, компенсації, всього того, що мусить відчувати в своїм серці й душі кождий член нації, що шанує її честь, її славу й її інтерес. Але не можна закидати державним діячам українським, які заключували цей договір, свідомої, злонаміреної зради Україні. В змісті цього договору насамперед виявився фатальний збіг тих страшних, трагічних обставин, в яких знайшлася тоді справа національного визволення.

(Кінець буде).

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

Пантелеймон Романов.

ГОСТИННИЙ НАРОД.

Поїзд із жовнірами, що їхали з Туркестану, задержався на невеличкій стацийці та цілу добу не рушився з місця.

— Мерзнемо наче собаки — сказав сухорлявий жовнір у подертій шинелі, що корчився та ховав руки у рукави. — Одежини нема, дров нема — додав позираючи довкола.

— Дядьку, то дровець не буде?

— Нема — сказав залізничий сторож із бляхою, що переходив саме. Пристанув і глянув на вояків. — Пороги, які були, вояки всі спалили, дошки — таксамо.

Сторож був щира людина, скора до балачки. Закурили люлечки, розбалакалися.

— Випали на нас видно лише самі паркани — сказав інший вояк у куртці з короткими рукавами, вшитій не на нього.

— Щось таке...

— То чий паркан?

— Одного з тутешніх людей.

— Нема ради, треба буде його розібрати, іншої ради нема.

— Забагато людей їздить — сказав сторож — давніше тут усе було, а тепер — чистісенько... Ну, та ви там розбирайте полегеньки, а я піду собі, бо то не ялося. Я тут на те, щоби пильнувати. Його самого нема, виїхав до міста. Перед ніччю не приїде.

Жовніри пішли. За хвилю почувся тріскіт паркану розгойдуваного на надігнилих стовпах. А потім, за пять хвиль, усі сиділи по другому боці вагонів, на шляху, пообливанім, як звичайно біля стації мазюкою, та грілися при вогні.

— Готово? — спитав сторож підходячи.

— Готово. Мальований, добре горить.

— Мальований все ліпший — згодився сторож.

— Навіть пороги, ті також добре горять.

— Порогів уже нема, взагалі нічого вже нема...

— Ох, головонькож моя ти нещасна — сказав хтось зітхаючи.

Всі замовкли.

— Ось господар пробудиться завтра, вийде поглянути — а тут нема паркану.

— Буде йому видніше, паркан вікна від світла заслонює — сказав вояк із короткими рукавами.

— А що, колиб так приловив на місці, то-то став би кричати тай пішовби ще й туди, куди слід.

— Ні — сказав сторож — тепер привикли, освоїлися й нічого.

— Стали ліпшими?

— Ні, освоїлися. Головно, коли не роззухвалюєшся занадто. Ось, скажімо, мене настановили на те, щоби пильнувати державного добра, ви обійшлися добре і я ні словечка.

— А ми їдемо з Туркестану, там воно саме навпаки. Зпочатку були такі добрі, що просто... Словом, у них там такий закон, що коли приходить гість до тебе — ну хоч би й той сам вояк — то ти обовязаний напоїти його, накормити, і це все даром.

— Даром? — сказав сторож і відсунувся рачки від диму, щоби слухати без перешкоди.

— Даром.

— Гостинний, видно, народ.

— Страшно!

— І ще що... Є там такий закон, що коли гість похвалить, скажемо, господаревий жупан — по їхньому халат — сподобався йому, то господар мусить віддати.

— Гостеві?

— Так.

Інші вояки сиділи довкола вогню та мовчали, штуркаючи подеколи патиком, як люди, що вже знають це. А довкола чорнілася осінна ніч, мрячно світилися вогники стації, що губилася в степу.

— Так, такий народ. І богато з них мали користи?

— Богато... — сказав худощавий нерадо. — Тай ще начальство перепиняло, а скільки там відібрали.

— Навіщож відбирати, коли такий закон?

— Іди, спитайся...

— Бувало наїщся, напєшся та станеш хвалити і халат добрий, і це і те.

— І не було сором?

— Зпочатку, самосою, брали по трошечки, всеж воно якось не тее; а потім, коли бачимо, що всі зрозуміли, то вже не було коли призадумуватися: захвалюєш, що лише впало під руку.

— А щож вони? — спитав цікаво сторож.

— А щож вони зроблять, коли в них такий закон? Самособою, мало що не виють наче вовки.

— А все таки слухають закону?

— Слухають. Народ добрий, тямучий. І он, братіку, обчистили їх так, що можна би ліпше, та нема з чого. А зпочатку бувало, що коли лише нас побачить, то кличе до себе та гостить досита, а потім сідає та чекає, що похвалиш.

— Чекає?! А то тобі раз нарід!

— А потім, як стали від них цілими оберемками виносити, то стали ховати.

— Себто, виступили проти закону?

— Дивак із тебе, обчистили їх до нитки.

— Мусиш сховати, коли приходиться власними руками віддавати власне майно — сказав жовнір із короткими рукавами.

— По одній ковдрі на чоловіка не лишили — говорив худощавий. — І все по закону, а не щоби на силу.

— Ну, коли люди добрі, гостинні, требаб із ними обходитися краще — завважав сторож.

— У цьому то й діло. Ну, навіть по благородньому виходило незле. Та потім уже — кінець, і часом хвалиш якусь паршиву вівцю, а вона наче оглухла. Тоді вже стали красти.

— Скоро їх привели на христіянську віру.

— А якже. Ну, вони теж скоро зрозуміли, як треба обходитися з нашим братом: потім якийнебудь дрючок забереш, то він тебе хоче тягти до комісаря.

— Скажіть, будь ласка, як то нарід змінився! Відразу навчилися порядку.

Нараз біля хати, відки забрали паркан, почувся в темряві скрипіт воза. Потім затих, наче віз їхав, а що збився з дороги, то пристанув, шукав дороги. Потім почулося:

— Ісусе Христе! А мене куди занесло? Дома збитися з дороги на власнім запічку? Гей, люди! Що це за стація? — крикнув до вояків.

— Скажи, що Арсеніво — сказав пошепки сторож до вояка — а я мушу забратися. Це господар. Мій знакомий...

— Арсеніво! — крикнув вояк із короткими рукавами.

— Що за чорт!... — почулося від хати. І за хвилю здалека в світлі ватри показався чоловік із батогом у руці.

— Чи я з глузідв зісунувся, чи що — заплентався напомацьки, власної хати не можу віднайти.

— А чи тут припадково не налив забогато? — спитав сухорлявий вояк і вдарив пальцем в гортанку, скривився від диму та глянув на мужика, що наближався.

Той нічого не відповів, лише водив очима довкола.

— Все, як ялося, на свойому місці — сказав, та нараз, коли побачив під ногами свій паркан, пошкробався в потилицю, не сказав нічого й пішов назад. Щойно, як відійшов на якихдесять кроків, чути було, як сплюнув із ненавистю.

— Пішов? — спитав сторож зпоза вагону.

— Пішов... Віднайшов хату. Передше шукав її по паркані — та збився з дороги — сказав вояк із короткими рукавами.

— І нічого не сказав? — спитав сторож.

— Ні. Лише сплюнув. І то щойно тоді, коли вже відійшов.

— Скажи, будь ласка, як то народ змінився. Таж колиб ти давнійше таке вистроїв йому, затягнув би тебе до громади, всі тельбухи витряс би з тебе. А тепер — начеб так саме треба було.

— Відзвичаїлися. Охрестили їх на нову віру — сказав вояк із короткими рукавами.

— Одні відучуються, інші привчаються.

— Як на кого трапити... — сказав сторож.

З російського переклав

М. Н.

Малий дипльомат.

— Мамо, чи вуха належать до лиця, чи до шиї?

— Чомуж таке питаєшся?

— Бо ти казала Гані, щоби вмила мені лице, а вона хоче мені мити й вуха!

—o—

Мандрівний цирк.

— Чому ви такі сумні? — спитав хтось директора мандрівного цирку.

— Маю клопіт із службою. Вчора мусів я відправити одного із сіямських братів, бо ставав уже завеликі домагання.

—o—

— Милостині не можу вам дати, але прийдіть на другий тиждень, може найдеться для вас якась робота.

Прошак (відходить): Дякую за пересторогу!

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА,

яке відбулося в днях 17—20 лютого 1930 р. в домі У. Н. Союза, 81—83 Ґренд вулиця, Джерзи Сіті, Н. Дж.

(Докінчення)

(36)

Гол. предсідатель М. Мурашко стверджує, що думка гол. радного Т. Михальчука щодо принимання членів, як і більшість голосів у тій справі вже є уняті статутом орґанізації. Статут виразно приписує, що приняттє кандидата має бути явне й одобрене насамперед членами відділу. Обовязком членів є робити провірки (інвестиґейшенс) і повідомляти головну канцелярію, коли є які причини, що кандидат не повинен бути принятий. Часу на це є доволі, бо від вислання аплікації до проголошення приняття остається найменше два тижні часу, а відтак, коли приняттє є вже проголошене в орґані, то грамоти сейчас не видається, але аж по упливі 30 днів. Треба лише ті обовязки частіше членам пригадувати при всякій нагоді. Треба на ту тему більше писати в орґані. Всі висказані уваги в справі орґанізовання нових членів Екз. Комітет мусить приймити як директиву і постаратися передати підвладним чинникам тай довести, щоби загал членів звертав більше уваги на якість ніж на скількість кандидатів.

Справа вдови по бл. п. С. Ядловськім.

По довшій дискусії при участи всіх присутних сконстатовано, що зі сторони Союза для вдови по бл. п. С. Ядловськім зроблено все, що статут приписує. „Свободі" припоручено з власних фондів адміністраційних виплачувати ще три місяці по $100 і на тім матеріяльну допомогу для вдови закінчити. Коли би пізніше оказалася потреба помочі синови у вищій школі в формі стипендії, то тоді возьметься це під розвагу.

Відтак на денний порядок поставлено справу збірки фондів для вшановання памяти покійного Семена Ядловського, а то: фонд на будову нагробника і фонд стипендійний ім. Семена Ядловського.

В дискусії над сею справою сконстатовано, що досі зібрано добровільними жертвами на повищі фонди, як слідує: на памятник $419.75 і осібно на фонд стипендійний $936.53.

І. Каштанюк пропонує, щоби збірку тих фондів добровільними жертвами закінчити.

Інж. Малевич попирає пропозицію передбесідника, з додатком, щоби назначити і проголосити реченець закінчення тої збірки.

Т. Михальчук думає, що ліпше лишити збірку отвореною, тільки не видавати покликів, бо може декуди є ще зібрані, але не відослані жертви, а деинде ще може схочуть збирати.

Василь Гришко пропонує, щоби з замкненнем збірки проголосити ще поіменний спис жертводавців.

о. Сполітакевич запитує, чи не буде осібний фонд стипендійний ім. Ядловського від решти стипендій, які оргнаізація уділяє з фонду народного, а коли так, то це треба формальною ухвалою постановити.

І. Каштанюк пропонує, щоби зібраний фонд на памятник зужити в цілости на будову памятника на гробі покійного в Смерекївці, на Лемківщині. Думає, що зібрана сума на це вистарчить. Щож до фонду стипендійного, то вважає найвідповіднішим зробити його залізним фондом, себто капітал зложити до банку, а процент від капіталу роздавати як стипендії. Постановивши так, треба зібрані на цей фонд гроші зложити на осібну книжочку банкову, до якої можна буде капітал докладати, але вибирати лише стільки, скільки проценту той капітал принесе. Це був би сталий фонд стипендійний імени Семена Ядловського, не маючий нічого спільного зі зворотними стипендіями, які орґанізація уділяє тутешнім студентам вищих шкіл з фонду народнього. Признання стипендій з фонду імени Семена Ядловського для учеників ремісничих і промислових шкіл у старім краю, походячих з Лемківщини, мусілосяб відбувати в порозумінню з відповідними чинниками старокраєвими. Капітал повинен оставатися тут в Америці, під безпосередньою контролею орґанізації.

Гр. Пипюк таку думку попирає, але звертає увагу, що того фонду замало, щоби самим процентом можна учеників підпомагати. Сподівається однак, що річні збори і конвенції при визначуванню річних дарів і цей фонд будуть мати завше на увазі. Супроти цього пропонує, щоб і теперішнє річне засіданнє доповнило цей фонд сейчас бодай до суми $1000.

Василь Левчик звертає увагу, що одна тисячка не збільшить збірки аж до тої міри, щоби з проценту можна було давати відповідну стипендію лемківським студентам промислу чи ремесла, і пропонує, щоби річні збори ухвалили бодай дві тисячки.

В дальшій дискусії Роман Слободян представив, що покищо справа не має офіціяльного характеру. Це, що в тій справі зробила досі екзекутива, передовсім вимагає одобрення річних зборів ухваленнем відповідної резолюції, при чім річні збори мають право асиґнувати відповідну суму від себе.

На формально поставлене О. Шараваркóм внесеннє, поперте д-ром Клодницьким, ухвалено слідуючу резолюцію: Зібрані дня 19 лютого 1930 р. на річнім засіданню головні урядники У. Н. Союза вповні одобрюють почин екзекутивного комітету, яким для вшановання памяти вельми заслуженого каменяря орґанізації, бл. п. Семена Ядловського, розпочато збірку фонду на поставленнє памятника на гробі покійного і фонду стипендійного його імени для помочі ученикам ремісничих і промислових шкіл з Лемківщини, з якої покійний був родом. Дальше уповажняється екзекутивний комітет до пороблення відповідних заходів, щоби памятник як найскорше був поставлений. Встановленнє формальностей і системи, після яких фонд стипендійний ім. Семена Ядловського буде стало удержуваний при орґанізації, а процент правильно розділюваний студентам ремісничих і промислових шкіл, походячи з Лемківщини, поручається екзекутивному комітетови виготовити в порозумінню з правним дорадником У. Н. Союза, навязуючи рівночасно контакт з відповідними чинниками старокраєвими, після того, як окажеться потреба з огляду на правильність в признаванню і дорученню тихже стипендій і всесторонну контролю.

По вичерпаню програми гол. предсідатель Микола Мурашко в довшій промові піддає думку офіціяльного поширення діяльности членів головного уряду, поділюючи орґанізаційну територію на райони.

Над сею справою розвелася довша дискусія, в якій забирали голос кількома наворотами слідуючі члени головного уряду: М. Мурашко, Р. Слободян, інж. Малевич, Т. Михальчук, Ст. Слободян, д-р Клим, А. Питляр і І. Каштанюк.

В дискусії сконстатовано, що статут в предвидженню потреби такого поділу орґанізаційної праці назначує так званих інспекторів. Вистарчилоб отже рішити, що кождий член гол. уряду являється „екс-офіціо" інспектором даного округа. Однак з самим визначеннем округів чи районів справа представляється трудною до виконання без значніших коштів для орґанізації. Орґанізація простягається на 23 стейтів Злучених Держав і на Канаду, з яких тільки 6 мають представників в гол. уряді. Щоби назначувати спеціяльних інспекторів в сторонах, де нема гол. урядників, з ріжних причин показалося покищо непрактичним. Такі спроби були роблені і в 1925 р. на рочестерській конвенції були остро критиковані. Практика доказала, що не в кождій стороні є однакове поле для орґанізаційної праці і не всюди однаково така акція потрібна або й можлива. Є сторони однак, що така акція є членами пожадана і безперечно принесла би користь орґанізації. Тому практичніше буде, коли лише там будеться наставляти інспектора і лише на таку територію, де того виразно зажадають члени, або головні урядники осібно кождий для себе, або там, де екзекутивний комітет уважати буде за потрібне, так, як статут признає, з тим, що район чи округ з огляду на кошти комунікації для сталої обслуги не повинен бути великий, а на дальші поїздки, себто більше коштовні, повинно бути дорученнє екзекутивного комітету для кождого случаю осібно, при чім часть коштів повинні поносити відділи, котрі такої поїздки представника орґанізації домагаються, або її в якийнебудь інший спосіб спричинять.

В тім місці гол. фінансовий секретар Р. Слободян предложив ряд просьб від членів о поміч з фонду запомогового, які наспіли цього місяця. Вказ признаних запомог подається осібно в фінансовім звіті за біжучий місяць.

Відтак принятим звичаєм на допомогу рідному краєви ухвалено асиґнувати з фонду народного гол. каси У. Н. Союза як слідує: Рідна Школа $300, Сокіл Батько $250, Просвіта $100, Військова Орґанізація $100, Пластова Орґанізація $100, Інваліди $100, Ремісничі Бурси $100, Політичні Вязні $100, Національний Музей $50, Студенти в Подебраді $50 і Сироти $50. Разом суму $1,300.

Гроші ті рішено вислати через „Обєднаннє", якого У. Н. Союз є членом.

Гол. радний о. Володимир Сполітакевич ставить внесеннє, щоби з нагоди річного засідання головної управи піднести протест проти большевицьких затій на знищеннє української культури і переслідування найвизначніших українських культурних діячів.

Гол. радний Александер Питляр противиться такому протестови і в довшій промові старається переконати, що такий протест є невмісний. Каже, що не горстка членів з урядниками У. Н. Союза, але 38-міліоновий нарід представляє радянський уряд України, в якому працюють такі визначні Українці як Чубар, Грушевський і инші. Що не нам зза моря диктувати їм, що мають робити, або протестувати проти того, що вони уважають за корисне для себе робити. Дальше твердить, що такий протест це лиш інтриґа „папська" і робітникови українському це не лицює.

Внесеннє о. Сполітакевича зістало поперте і проти одного голосу А. Питляра формально ухвалено протест як слідує:

Взявши під увагу:

Що на Великій Україні дійшло вже до цього, що окупантська московська влада, знищивши самостійність відродженої української держави та виснаживши її економічно, добирається завдати смертельний удар українській культурі;

Що в звязку з тим переводяться далі масові арешти найвизначніших культурних діячів, як професорів, письменників і т. п.;

Що большевицький похід проти релігії використовується для цього, щоби знищити відроджену українську церкву;

Що всі ті переслідування і запроторення до тюрем представників культурного і релігійного відродження України є нічим іншим як одним з замахів на знищення українських самостійницьких та культурних змагань;

Уряд У. Н. Союза, як представник найбільшої і найстаршої української інституції в Злучених Державах Америки, зібраний на своїм річнім засіданню, підносить отсим проти цих варварських переслідувань як найрішучіщий протест.

Разом з тим зібрані представники підносять такий самий протест проти другого ворога політичного, культурного і релігійного відродження українського Народа, себто проти Польщі, під якою стогне у важкій неволі 9 мілінів українського Народа, яка на большевицький спосіб позамикала сотки українських церков та тисячі українських шкіл та якої тюрми переповнені рівнож українськими культурними діячами.

Гол. предсідатель представляє увійшовших на салю правних дорадників У. Н. Союза; О'Брайена і Тартальського, запрошених пояснити їх становище в правних справах морґечових льокацій майна орґанізації і в який спосіб їх переводиться. Їх запрошено тоді, коли та справа була на деннім порядку і члени головного уряду ставили таку інтерпеляцію.

Перший промовив бувший конґресмен О'Брайен і запевнив, що маєток, ульокований в морґечах в місті й околиці, представляє около 50% вартости одних з найновіщих і найкращих будівель тай тим самим є так певним, себто безпечним, як тільки може бути. Дальше говорить, що Джерзи Сіти має перед собою велику будучність і з огляду на розпочату будову пасажирських доків і инших транспортових будівель реальна власність не може спадати, але противно, мусить рости. Ню Йорк вже всім переладований і тепер приходить черга на розбудову Джерзи Сіти. Це не є таємниця ані ворожба, але факти, які кождий бачить. Всякі фінансові крахи, безробіття більших розмірів або якісь непредвиджені катастрофи можуть поступ в розбудові Джерзи Сіти до певної міри припинити, але не можуть зовсім здержати тої природної черги, яка для Джерзи Сіти настала, і мусить іти своїм руслом з поступом і цивілізацією.

Дальше говорить про свої зносини з нашою орґанізацією, які датуються ще з часів, коли він був конґресменом і мав можність і там, у Вашинґтоні, для Українців, а передовсім для цеї орґанізації неодну прислугу висвідчити, з чого радіє і вважає собі за честь в таких дружних стосунках з такою поважною орґанізацією, а особливо з її вибранцями-урядниками, оставатися.

Правний дорадник О'Брайен висказав жаль по причині смерти бл. п. Семена Ядловського, якого він уважався особистим приятелем і тим, через посередництво котрого він вперше познакомився з орґанізаційними і взагалі з українським справами.

Як знаменитий і політичний бесідник використав і цю хвилю, щоби сказати те, що ми найліпше слухати любимо, а це про неминучість незалежности України. Промова його була коротка словами, але глибока і довга змістом, за що отримав щиру подяку від зібраних.

Другий правний дорадник, С. Тартальський, це спільник першого в адвокатськім підприємстві. Чоловік молодий, родом з України. І цей знаменитий бесідник. Він пояснив всі формальности, які його канцелярія переводить при леґалізації морґечових інвестицій У. Н. Союза, і істнуючі в тім згляді державні права та закони, подаючи подробиці способу уділювання морґечових позичок, які, так як попередник, признає вповні безпечними і для орґанізації корисними.

Коли на візваннє ніхто не зголошувався з осібними запитами, гол. предсідатель подякував панам О'Брайенови і Тартальському за пояснення і засіданнє покликав до денного порядку, а саме, з огляду на вичерпання всіх справ, до закінчення засідання.

По відході правних дорадників О'Брайена і Тартальського, помимо спізненої пори і цілого тижня обрад тай вичерпання програми, члени головного уряду зовсім не оказували змучення й охоти розходитися, а противно, стали навязувати дискусії на ріжні теми. І аж на поновне упімнення гол. предсідателя, на внесеннє пані Анни Боївки, поперте п. Марією Розуміло, формально ухвалено річне засіданнє замкнути.

Гол. предсідатель М. Мурашко горячими словами подякував зібраним за щиру працю та взірцеве веденнє справ і нарад, висказуючи рівночасно миле здивованнє своє по причині оказання небувалої витревалости. Короткими словами пригадав вагу принятих ухвал і попросив о дальшу співпрацю та поміч в переведенню всього того, що було на засіданню ухвалено, а желаючи всім щасливого повороту домів, засіданнє проголосив замкненим.

Микола Мурашко,
гол. предсідатель;

Іван Каштанюк,
гол. рек. секретар.

ПОЗІР! PERTH AMBOY, N. J. ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ПЕРТ АМБОЙ

— відбудеться —

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1930 РОКУ

В PLAINFIELD, ПІД СТОЛІТНИМ ДУБОМ,

ПРИ OLD RARITAN ROAD, NEAR MAPLE AVE., на прапертах п. ЯРЕМИ.

Початок в годині 11-тій перед полуднем.

З Perth Amboy боси виїзджають точно в годині 10-тій перед полуднем зпід церкви Успенія Пр. Богородиці.

На сей пікнік запрошується всі товариства і сестриства як з Перт Амбой так і з околиці і всіх знакомих і приятелів. На сім пікніку будуть уряджені ріжні несподіванки, як: виступи танцюристів школи Авраменка, продукції обох хорів пертамбойської громади. танці при грі знаменитої окестри, буде свіжа перекуска і напитки, а найголовніше буде печися на рожнах стейк дуже смачний, якого в хаті чи реставрації не годен дістати.

УВАГА! СТЕМФОРД, КОНН., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

БРАТСТВО СВ. АРХ. МИХАЇЛА, ВІД 350 У. Н. СОЮЗА,

— устроює —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1930 РОКУ

НА ФАРМІ БР. С. КОРІНЯ, HOPE ST., SPRINGDALE, CONN.

Початок в годині 2-гій пополудни. — Вступ 35 центів.

На сей пікнік запрошується всіх Українців місцевих, а також з Гринвіч і Портчестер. Кождий, хто прийде на цей пікнік, буде задоволений, бо свіжий воздух, добра орхестра і добірні напитки розвеселять кождого.
157

Дороговказ: Треба брати стріт-кару число A Springdale і їхати до Hope Street, там будуть висіти при дорозі прапорці.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ У ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

українського Бандуриста професора ВАСИЛЯ ЄМЦЯ

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1930 РОКУ

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

394 Блекстон ул., Вунсакет, Р. Ай.

Початок точно в годині 5-тій пополудни.

Вступні тікети по $1.00, 75 цнт. і 50 цнт. — Діти 15 цнт.

В тому концерті виступить місцевий хор Український Боян.

Українці й Українки! Одинока нагода трафилася, щоб почути гру на старовинній козацькій Бандурі, котра славне козацтво супроваджала в бій кровавий з ворогами за волю України! Сам Вп. Професор В. Ємець з своєю Бандурою супроводжав у бій Українських Січових Стрільців! Тож приходіть на Концерт як найчисленніше! „Почуємо славу, козацькую славу"!
157,9 **Заряд Концертовий.**

ПОЗІР! СИРАКЮЗ, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВ. СІЧ, ВІД. 282 УКР. НАР. СОЮЗА,

— устроює —

ПЕРШИЙ СЕГО ЛІТА

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В СУБОТУ, ДНЯ 12-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ ПАРКУ, HEADSON LAND & EAST TOWPATH.

Початок в годині 2-гій пополудни.

До численної участи запрашається Братства, Товариства і всіх щирих Українців місцевих і позамісцевих. На сей пікнік загостить до нас поважний гість, **головний предсідатель Укр. Нар. Союза, М. Мурашко.** Хто з Вас хоче провести суботу, 12-го липня на свіжому воздусі при звуках гарної музики, нехай прийде зі своєю родиною. Хто прийде на сей пікнік, то певно не пожалує.
157

Дороговказ: Беріть кару Burnet Ave. і їдьте аж до кінця, відтам будуть забирати людей троки на місце пікніку, від 2 години до 3-тої і так далі. За добру і чесну забаву ручить — **Комітет.**

ПОЗІР! — YOUNGSTOWN, OHIO!

БР. СВ. АРХ. МИХАЇЛА,

відділ 140 Укр. Народ. Союза,

— устроює —

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

В СУБОТУ, 12 ЛИПНЯ 1930 Р.

(JULY 12, 1930, на самого ПЕТРА)

НА МЕКЕНЛІЙ ГАЙТС,

СТАП 22, GIRARD, O.

Вступ для мущин 50 центів, для женщин 25 центів.

Початок в год. 5-ій пополудни.

На сей пікнік запрошуємо всіх Українців з Йонгстави і околиці, як також всі Братства, Товариства і Сестрицтва, щоб взяли як найчисленнішу участь в сім пікніку. Хто хоче надихатися свіжого воздуха, забавитися під зеленими дубами, той нехай приїзджає і других кличе, а певно не пожалує. За добру забаву ручить
157 **Комітет.**

Чи Нирки Клопочуть Вас?

Мущини й жінки, котрих сон перервається в ночі по причині подражнення нирок або міхура, найдуть велику поміч, коли будуть брати Нуга-Тон лиш кілька днів. Ся чудова медицина увільняє тіло зі всіх отруйних матерій, які спричиняють богато непотрібних слабостей й мізерії. Він дає нову силу й енергію нервам, мязам і органам, надає здорового кольору блідим лицям і робить життя дійсно вартісним.

Нуга-Тон дасть Вам ліпший апетит і Ваше тіло буде добре відживлюване, бо жолудок не буде мати клопоту стравити поживу. Нуга-Тон дає нову силу старшим і немічним і тим молодшим в літах, котрим бракує сили й енергії.

Купіть фляшку Нуга-Тон в якійнебудь аптиці. Єсли ваш аптикар не має його, то попросіть, щоби замовив трохи для вас від свого гуртовщика.

ЯК ДОКТОРОВА РЕЦЕПТА СТАЛА НА ЦІЛИЙ СВІТ СЛАВНОЮ.

Більш як 40 літ тому один лікар у Шікаго видумав рецепту, яку записував своїм пацієнтам, що були ослаблені, знеможені або взагалі слабого здоровля. Цей лік мав у собі складники, які піддержували й скріпляли нерви, мускули й органи і тим робом давали життевим силам нову міць та енергію. Недуги й недомагання зникли, апетит поправився, сила в немічних тілах відносилась і життя прибрало нове значіння.

Цей лік — то Nuga-Tone. Богато наших читачів бачило в нашій газеті оголошення Nuga-Tone, а споре число мало велику користь, заживаючи цей лік. Ті, що є слабого здоровля, або почувають недостачу сили й енергії, повинні шукати оголошень про Nuga-Tone і їх прочитувати. (Огол.)

САРАНА НА МАДЯРЩИНІ.

Південну Мадярщину навістила сарана, що передістається зі Семигороду. Найбільше потерпіли околиці на південь від Сеґедину. Влада поробила заходи для поборювання сарани. Сарана, що появилася в Мадярщині, не є египетська; це звичайна европейська порода.

У ФРАНЦІЇ ТРЕБА РОБІТНИКІВ.

У половині квітня бракувало у французьких копальнях 3,000 робітників, яких місце не заняв ніхто з чужинців. Курс франка такий низький, що чужинці, які приїзджають на роботу, можуть мало ощадити.

SURMA BOOK AND MUSIC CO.

ЩО БІЛЬШЕ МОЖНА НАБУТИ В СУРМИ

ТАЙПРАЙТЕР
Український або Англійський новий з фабрики $49.50
Також продаємо на легкі сплати.

ПОРТЕБЛ ФОНОГРАФ.
На складі маємо всілякого рода фонограф, як їдете в контри або до краю, то повинні взяти з собою такий фонограф. **Ціна від $7.50 до $50.00.**

КАМЕРА.

Не всі наші знають, що ми також продаємо камери. Трапляється, що прийде наш знайомий до стору з камерою, ми питаємо кілько заплатили, переконаємося, що о 5 до 10 долярів більше, як ми продаємо. Тоді він жалує, що не знав. Отже хто ще не має Камери, памятайте, ми маємо всі камери на складі, від одного доляра аж до Мувінг Пікчюр Камери, що коштують по пару сот долярів. Продаємо ціни кешенкових камер:

Кодак 1	$11.00
Кодак 1а	12.00
Кодак 2с	15.00
Кодак 3а	17.00
Кодак Автографік 3а	33.00

Бравнїг Но. 2 — 2.50; Но. 2а — 3.50; Но. 3 — 4.50; Но. 2с — 5.00.

Також продаємо Фільми.

Хто від нас бере камеру, тому даємо пів дозена фільмів **даром.**

Памятайте за камерами ідіть до Сурми. Як не далеко напишіть, ми вишлемо свого агента до Вас до хати. Ми також висилаємо через почту. Пишіть:

SURMA
103 AVE. A,
New York, N. Y.
Tel.: DRY DOCK 3752.

В БЕЗКОНЕЧНІЙ ЧЕРЗІ.

СІМНАЦЯТЬОХ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД СУДОМ.

Одинацятий день розправи почався переслуханням свідка ;рени Бурко. Вона працює в „Маслосоюзі" при вул. Костюшка і зізнає, що обв. Біда в день вибуху в год. 4 був у неї дома, потім пішов із обв. Антонюковою до міста .Свідок схарактеризував обв. Біду як дуже доброго, веселого і тактовного хлопця.

Свід. Стефанія Антонюкова присягає по українськи, але зізнає по польськи, заявляючи, що українською мовою володіє дуже слабо. Обв. Біда про політику з нею не говорив, про У. В. О. не згадував, був веселий, любив тільки жартувати. Кілька днів по вибуху бомб обв. Біда виїхав зі Львова до Городка Ягайлонського. Потім вернув з валізкою і лишив цю валізку і револьвер в Антонюковоі в „Маслосоюзі" при вул. Зибликевича. На запит д-ра Ганкевича свідок потверджує, що перед замахом на „Східні Торги" 7. вересня в 4. год. Біда був з нею на проході чи в кіні, потім сів до трамваю і поїхав до міста. Свідок зізнає, що Біда був такий веселий кавалер, що навіть тоді, як вона з ним погнівалась, то він сміявся, так, як взагалі Біда сміявся з усякої біди.

Свід. Богдан Кравців, студ. прав, адміністратор „Академічного Дому", зізнає і присягає по українськи, при чім підчас присяги слушно виправляє мову предсідника трибуналу і виголошує „що скажу правду", а не „жи скажу правду", як проводить предсідник. Свідок стверджує, що обвин. Попадюк мешкав в „Академічнім Домі" до кінця липня, але прикінці липня виїхав зі Львова і підчас вибуху його у Львові не було.

Свід. Василь Ґеник, студ. фільософії, Українець, шкільний товариш Попадюка ще з коломийської гімназії. В липні і серпні 1929 свідок стрічав Попадюка в Коломиї.

Свід. Рудольф Радонь, пшодовнік слідчої служби, зізнає, що Терещук сам признався, що належить до У. В. О., до якої його звербував Крушельницький Тас. Терещук „засипав" також Неорлевича і Кирилюка, а потім і Крушельницького, яких арештовано.

Наорлевич потвердив, що Крушельницький відбирав від нього присягу на револьвер.

Дальше переслухання Наорлевича і Крушельницького та Махницького виявило й інших членів У. В. О., які тепер сидять на лаві обвинувачених. Терещук зізнав, що вибуховий матеріял, який він ніс, мав вибухнути аж за три години, але він через необережність перевернув клунок, вибуховий плин через те спричинив прискорення вибуху і тому вся справа не вдалася. Клунок з вибуховим матеріялом мав бути підложений під будинок „Східних Торгів".

Вацик ішов за Терещуком і коли побачив, що його вибуховий матеріял експльодував, злякався, що і його ладунок вибухне, тому побіг до парку і залишив там вибуховий матеріял у кущах. Підчас переслухання Кирилюк подиктував поліції текст присяги У. В. О. Свідок твердить, що Крушельницький зізнав усе добровільно, говорив з гумором і так щиро, що поліцію це дивувало і його питали: „Чому ви зізнаете це все так легкодушно, мовби оповідали приятелеві, а не поліції"? Т. Крушельницький відповів: „Пане, я не маю богато до страчення, бо присяга У. В. О. мене, як релігійну людину не звязує, пімсти У. В. О. не боюся, бо мій тато досить багатий чоловік і як я відсиджу у вязниці, сяду на поїзд і поїду за кордон, де мене ніхто не найде".

Т. Крушельницький начеб-то признався на поліції, що був колись соціялістом, але влюбився в якусь Голубівну, яка була націоналісткою і яка вплинула на зміну його світогляду, і це наблизило його до У. В. О. До У. В. О. Крушельницький вступив також начеб-то задля тої Голубівної, а не для терору.

Далі свідок говорить про ролю обв. Шушкевичівної в роботі У. В. О. Шушкевичівна, яка є специялісткою від ґеографії, помагала Кирилюкові і Вацикові рисувати мапи Львова та пляни розміщення членів У. В. О. у Львові. Далі виявляється, що обв. Стефанія Шушкевичівна тільки поправляла й одобрювала ці мапи та пляни.

Переслухання Кирилюка „було дуже драматичне", бо він переконавшись, що поліція все знає, розплакався і почав зізнавати про Шушкевичівну, яка закликала його на сходини У. В. О. і вкінці Кирилюк признався до всеї вини. Кирилюк признався, що Шушкевичівна винна в тому, що він вступив до У. В. О. Шушкевичівна вміла так промовити йому до душі, що він послухав її і вступив до У. В. О.

В Кирилюка був склад зброї, яку між іншим приносила у шкіряній торбі обв. Клішівна.

Попадюка зрадив Наорлевич. Хоч Кирилюк зрадив Шушкевичівну, то коли при слідстві його примушувано повторити все у присутности Шушкевичівної, щоби тим чином приневолити її до зізнань, то Кирилюк, хоч зразу згодився, то стрінувшись із Шушкевичівною в кімнаті слідств, відмовився зізнавати ще раз, а Шушкевичівна далі до нічого не признавалась.

Тарас Крушельницький зрадив Колодзінського і заявив, що Колодзінський мав виклади в У. В. О.

Поліція конечно хотіла довідатись про Голубівну і Крушельницький зізнавав, що Голубівна збирала підчас свят жертви на „Рідну Школу" і поліція моглаб у „Рідній Школі довідатись, хто вона і де мешкає, бо він її адреси не знає. Поліції всеж не вдалось найти Голубівної.

На запит предсідника триб. свідок підкреслює, що Шушкевичівна мимо всіх старань поліції до ніякої участи в роботі У. В. О. не хотіла признаватись і нікого із У. В. О. не зрадила, так, як і Колодзінський.

Свідок предкладає трибуналові зізнання обв. Качмарського, які він списав сам, начеб-то добровільно.

(„Діло").

В кождій українській хаті повинна находитись „Свобода".

ВИБРАНІ УКРАЇНСЬКІ МЕЛЬОДІЇ

НА РЕКОРДАХ

ВІКТОРА - VICTOR

МОЖЕТЕ ДІСТАТИ КОЖДОЇ ХВИЛІ В БАЗАРІ

СУРМА

В НЮ ЙОРКУ.

THE MUSIC YOU WANT WHEN YOU WANT IT ON

VICTOR RECORDS

ОСЬ СПИСОК ДЕЯКИХ:

10" 75 ц.

V-21031 (Українська Думка, № 1 ...
(Полька Рожкова ..... Трембіта Орхестра, під проводом Вас. Ґули

V-21030 Хрестини Івана, часть 1 і 2 ...... Федор Котович і Соня Лещак

V-21032 (Русадельна фіялочка. — Дірава ми стріха на стайні ....
(Уж шинглюют, закривают касарню. — На Октобра, на пер-
(щого отмашируеме .... Аделя Кешеляк з Ужгородським Хором

V-21026 (Старосвітська Коломийка .... Співає О. Явний
(Пропив вівці на горівці .... Співає О. Явний і П. Рихлівська
Українська Орхестра Апольського з співом

V-21024 (По броду, по броду, полька ..... Співає О. Явний і П. Рихлівська
(Прийди весно .... Співає П. Рихлівська
Українська Орхестра Апольського з співом

V-21020 (Гуцулка і Український Сербан ....
(Українська Орхестра Апольського, співає Апольський

V-21014 (Гуцулка з коломийкою ....
(Аркан .... Українська Орхестра Апольського

V-21027 (Прийшов до дівчини, було понеділок ....
(Дали сте мя мамусь за море широке .... А. Барна і Ко.

V-21019 (Пігнала воли на Буковину, танець ....
(Мама ся злостить, мазурка ... А. Барна і М. Поточак Сільська Орх.

V-21018 (В моїм городі, танець ....
(Моя пшениця не сходить, танець ....
(А. Барна і М. Поточак Сільська Орхестра

V-21029 (Ей, бул я паробочок!—Ей, Боже мой, чо мам робить зо жалю?
(Пошол би я ,мила, до вас вечер. — Кеди я копоне сіяла? ....
(Ужгородський Хор

V-21011 (Зелена рута жолтий цвіт ....
(Мила моя .... Ужгородський Хор

V-21023 (Доранння, полька ....
(Скорчнни, Оберок .... Дмитро Козел і його Укр. Орхестро

V-21015 (На параді, полька ....
(Гомін весни, вальц .... Дмитро Козел і його Укр. Орхестра

V-21013 (Весела, полька ....
(Кохання, вальц .... Дмитро Козел і його орхестра

V-21025 (Коломийка тернопільська ....
(Шнель полька .... Укр. Сільська Орх. М. Слободяна з співом

V-21022 (Коломийка скалатська ....
(Козак для старих .... Укр. Сільська Орх. М. Слободяна з співом

V-21021 (Козяче молоко, коломийка ....
(Татра, вальц .... Майнерська Орхестра з співом

V-21012 (Через річку ....
(З тої гори високої .... о. М. Марущак

V-21009 (Мельник шукає кумів ....
(Красна дівице, коломийка .... Г. Григорчук і Ко.

V-21007 (У чужої жінки, часть 1 і 2 .... Г. Григорчук і Ко.

Хто замовляє 10 рекордів, тому оплачуємо самі почту. Додаємо безплатно голки до грамофону. Замовлення виконуємо так точно, як лише можна. Обслуга чемна і скора. Великий вибір рекордів дає нам можність заспокоїти вимоги кождого покупця.

SURMA BOOK and MUSIC CO

103 Avenue A, (між 6-ою і 7-ою вулицею) New York City.

Telephone: DRY DOCK 3752.

УКРАЇНЦІ!

Коли хочете мати належну й совісну обслугу, зголошуйтесь особисто або пишіть до бюра подорожи

CENTRAL STEAMSHIP AGENCY

111-115 E. 7th ST., NEW YORK CITY

а будете вдоволені.

Ми полагоджуємо всілякі справи досконало й совісно, а то:

1. Продаємо корабельні білети на всі пароплавні лінії.
2. Вишукуємо дати приїзду для тих, котрі їх забули.
3. Стараємося самі про пашпорти, візи, дозволи і взагалі полагоджуємо всякі формальности до подорожи, так, що ніхто не має ніяких трудноців.
4. Полагоджуємо всілякі правничі справи старокраєві з докладним фаховим знанням.
5. Висилаємо гроші найшвидше і найпевніше до виплати в американських долярах на останній почті.

CENTRAL STEAMSHIP AGENCY

111-115 E. 7th ST., NEW YORK CITY.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

"SVOBODA"

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться 11 липня, в пятницю, в годині 7.30 вечером, в товариськім домі, 1258 Harol St., на Норт Ґудман. Обовязком є кождого члена і членкині явитись на цім мітінґу, бо є важні справи до вирішення. Проситься явитись на означений час. Будемо принимати нових членів без оплати вступного, а лікарські обзорини даром. Вписуйте своїх дітей до молодечого Союза. — І. Байдак, предс.; А. Задорецький, кас.; Д. Коритко, секретар.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в пятницю, 11 липня, в годині 7.30 вечером, в У. Н. Домі. Обовязком є кождого члена прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздане урядників і контр. комісії за пів рік. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі наразять себе на суспенду. Проситься, щоб кождий член привів з собою хоч одного кандидата в члени, бо вступ вільний кождого місяця. Взивається тих членів, що ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, щоб зробили се на сім мітінгу. На мітінґу будеться збирати по 35 ц. за балеві тікети. — І. Ґенеґа, предс.; С. Могила, кас.; К. Пілат, секр.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія, від. 87, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 13 липня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній на Ellicott Road. Уряд буде здавати справоздане і будуть другі важні справи до поріщення. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Н. Трояновський, предс.; Вас. Максимик, секр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, 13 липня, в годині 2-ій пополудни. в гали парохіяльній, 45-47 Говп евні, Пасейк, Н. Дж. Є важні справи, як справоздане контр. комісії з піврічного засідання і другі. Обовязком є кождого члена бути на сих зборах. — М. Швець, пр.; Гр. Яськів, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 12 липня, в Укр. Громаді, в 7-мій год. вечер. Всі довгуючі є повідомлені окремо, коли не поплатять, будемо мусіли їх суспендувати. На зборах будуть звіти за пів рік. — Ол. Горохівський, пр.; Туркот, секр.

ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. Рогатинщина, від. 396, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 12 липня, точно в год. 7-ій вечер, під ч. 2114 Tustin St. Буде піврічне справоздання, тож проситься всіх членів місцевих і позамісцевих прибути та вирівнати свої залеглости. — Уряд.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 12 липня, в годині 8-ій вечер., в гали церковній на Ґренд ул. Проситься усіх членів прибути на збори, бо урядники здадуть звіт за пів року. Також проситься контр. комісію, щоб перевела контролю. Довгуючих членів проситься вирівнати сво їзалеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься всіх членів принести свої жертви на Сиротинець. — А. Данилик, предс.; Сергій Куришко. кас.; Н. Моссора, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членкинь, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 12 липня, в годині 7-ій вечером. Просимо членкинь явитися на означений час, бо будуть важні справи до полагодження. Контроля здасть справоздане за пів року свої залеглости, бо в противнім разі Довгуючі членкині мають вирівнати будуть суспендовані. Не явившася сестриця на сей мітінґ заплатить кару 50 ц. — Анаст. Трицак, предс.; Марія Ходак, секр.; Анаст. Озарів, кас.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. еПтра і Павла, від. 220, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 12 липня, в годині 7.30 вечером. Проситься щоб всі прибули. бо контр. комісія здасть справоздане і будуть другі важні справи до полагодження. Буде вибір комітету на баль дня 20 липня, на котрий кождий член має явитись, коли не платити кари. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо можуть бути суспендовані. — Даниїл Костик, секр.

СИРАКЮЗ. Н. Й. Укр. Тов. Січ, від. 282, подає до відома всім членам і членкиням, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 13 липня, в годині 1-ій пополудни, в гали Тов. Дому, 409 N. Geddes St. Проситься членів і членкинь явитись точно на означений час, бо є важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть звіт за минувшого пів року. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. На мітін, до нас загостить гол. предсідатель У. Н. Союза, М. Мурашко. Обовязком є кождого члена і членкині прийти на час і вирівнати свої залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся член буде караний після статута. — А. Яворський, предс.; В. Гуменюк, кас.; І. Каменюк, фін. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Подільська Січ, від. 141, повідомляє членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 13 липня, в гали церковній, в годині 11.30, зараз по Сл. Божій. Проситься кождого члена явитись на означений час, бо маємо важні справи до полагодження і буде вибір нового касіра на місце убитого бувшого касієра. Проситься членів вписувати свої діти до У. Н. Союза і постаратись привести хоч по одному новому членови. Не явившийся на сей мітінґ член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Он. Шеремета, предс.; Ів. Гиршовський, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ. від. 170, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в пятницю, 11 липня, під ч. 72 Моріс Ст. Кождий член обовязаний прийти на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. За діти члени мають платити наперед. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — С. Безушко, предс.; А. Мендак, секр.

ТОЛІДО, О. Уряд Бр. св. О. Николая повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 липня, в галі і в місци де звичайно. Довгуючих членів проситься вирівнати свої вкладки. — Ів. Кульматицький, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312, повідомляє, що імсячний мітінґ відбудеться в суботу, 12 липня. в годині 7-ій вечером. Обовязком є кождого члена явитися як також позамісцевих членів проситься дати о собі знати і вирівнати свої довги, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. — А. Загута, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 13 липня, точно в годині 1-ій пополудни. Просимо, щоб члени прибули на сей мітінґ, бо контр. комісія здасть звіт за минувших 6 місяців. Позамісцевих членів просимо вирівнати свої належитости. — Василь Новак, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 липня, точно в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі, 4-та і Ворд ул. Напоминається тих членів, котрі суспендовані в червні, коли не заплатять своєї належитости, будуть виключені з У. Н. Союза. З кождим довгуючим членом поступиться після правил статута. Касієр і секретар з 1928 року мають прийти на збори і вирівнати довги до відділу за свого урядовання. — Іван Стецик, писар.

ФРЕНКФОРД, ПА. Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 268, повідомляє своїх членів, щоби після членського обовязку явилися на піврічних зборах в неділю, 13 липня, в годині 3-тій пополудни. Є важні справи до полагодження, отже проситься всіх членів прийти на збори. — Петро Омелян, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 241, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 13 липня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали на Блекстон ул. Обовязком кождого члена є явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член підлягає карі після статута. — І. Познанський, предс.; М. Камфоняк, кас.; Н. Лотоцький, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая. від. 344, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітін. відбудеться 13 липня, в годині 4-тій пополудни. Проситься всіх членів явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо інакше наразяться на суспендоване. — Гр. Ґеба, предс.; Яків Резник, кас.; Павло Левкович, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 12 липня, в год. 8-ій вечером, в гали У. Н. Дому, 217 Іст 6-та вул. Проситься всіх членів явитись, бо є важні справи до полагодження. — Мих. Ликтей, секр.

ЛИХИЙ СТАН ЗАСІВІВ У СРСР.

„Вечерная Москва" повідомляє про катастрофальний стан весняних засівів у центральній СРСР. Рільні колективи виявилися зовсім нездатними до засівів. У богато округах були випадки, що колективи не вспіли засіяти визначеного поля, а індивідуальні господарства виконали це завдання. В кремінчуцькій окрузі на Україні в рільних колективах вибухнув страйк, тому перервали засіви.

DR. N. M. HNATYSHYN

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРҐ І АКУШЕР

2191 Professor St., Cleveland, Ohio

Проти українського банку).

Телефон: Atlantic 2054.

УКАЇНСЬКІ МЕЛЬОДІЇ

СОЛЬО НА СКРИПКУ

з фортепяном

зібрав ЙОСИФ СНІГУР.

Ціна 50 центів.

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕНИК обійме душпастирську посаду, або сотрудництво. Добрий дірігент і співак. Писати на адресу: 155-7

УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕНИК,
c|o SVOBODA,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПОШУКУЄТЬСЯ ЛАЙНО-ТАЙПЕРА-ДРУКАРА,

мусить вміти складати на машині, крім звичайного складу також оголошення і всякі друкарські роботи. Платня після умови. Голоситися між 8. рано а 5. пополудни до:

АДМІНІСТРАЦІЯ СВОБОДИ,
83 Grand Street, Jersey City N. J.

НА ПРОДАЖ АБО ДО ВИНАЙМУ

дім 6 кімнат зі штором, 3 роки як побудований, зі всіма уліпшеннями. Дім на розі головної улиці. Гараж на 2 авта, тут є богато Українців, українська церков близько. По ціну пишіть або голосіться особисто до: 155-9

STEPHEN SUPECK,
P. O. Box 807, Westbury, N. Y.

ПРОДАЄ **ДОМИ**

в місті НЮ ЙОРКУ і околиці

Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16-

РЕЛІҐІЙНІ ОБРАЗИ

150 РІЖНИХ ОБРАЗІВ зі святими, в гарних красках, на добрім папері, розмір 15½x20 інчів. Ціна за оден з пересилкою 50 центів. За надісланнем 15 ц. марками почтовими вишлемо великий ілюстрований катальог. Агентам і шторникам значний опуст. Замовлення посилайте на адресу: 47-56-

UKRAINIAN BAZAR
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ДІВЧАТА І ЖІНКИ:

Коли Ваш бюст плаский, нерозвинений, не тішитеся красою ані повабом, коли твар і инші части тіла занадто волохаті, або волосе ваше на голові рідке і випадає, пробуйте нашої методи ВІДМОЛОДЖЕННЯ. Пишіть по безплатні ІНФОРМАЦІЇ зараз до: D. WROBLEWSKI & CO., 696 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (S).

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:

Офіс: 485 Avon Avenue.
Phone: Terrace 8882, або Waverly 1636, Newark, N. J.

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave.
Phone: Brunswick 7767 або 7768.
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave.
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

From Youth to Age

There are three traying periods in a woman's life: when the girl matures to womanhood, when a woman gives birth to her first child, when a woman reaches middle age. At these times Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound helps to restore normal health and vigor.

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND
LYDIA E. PINKHAM MED. CO., LYNN, MASS.

If you will fill in the coupon and mail to the Lydia Pinkham Medicine Co., they will be glad to send you a copy of Lydia E. Pinkham's Private Text Book, free of charge.

Name ...
Street ...
Town ... State ... Dept. M